

SOCIETAT

Passejant per Egipte

Josepa Blanch

Sortim de casa cap a El Caire, quan l'albada tot just apunta, i comencem el nostre viatge identificant-nos amb els antics egipcis, en poder admirar el déu Ra en tot el seu esplendor.

Només d'arribada, Museu Egipci, immens magatzem d'antiguitats. Sols la sala del tresor d'en Tutankamon està arranjada i es pot veure en detall. A més del gran valor que té, cal remarcar la finor de la màscara, la preciositat de les seves faccions, la riquesa artesanal del treball a l'or i a la fusta, la policromia, d'uns tons tan brillants que enlluernen la mirada.

A la resta d'espais, les peces estan polsoses, les vitrines són opaques, les informacions mal retolades.... Sembla ser que esperen ajuda externa per fer un museu nou amb una correcta ordenació.

M'impresiona la sala de les mòmies, des de Ramsés II, molt deteriorada, fins a Seti I i Tutmosis II. Com s'han atrevit, arqueòlegs i historiadors, des del segle XVIII, a saquejar tombes i exhibir les seves restes? Amb quin argument ètic o moral han gosat profanar cossos d'éssers pels quals era tan cabdal el pas a l'altra vida, on es retrobarien amb l'ànima, Ka, i així perdurarien per sempre més? Al meu entendre, s'havia d'haver estudiat la seva cultura per mitjà dels jeroglífics i tots els objectes que han anat apareixent, i deixar els sarcòfags amb els seus propietaris descansant en pau, atenent a la seva voluntat.

Sembla ser que, des de la piràmide més antiga, Dashur, passant per Saqqara, fins a Keops, Kefrén i Micerinos, es creà un eix imaginari amb les últimes tombes a les valls dels Reis i de les Reines, on hi ha també una petita muntanya amb forma piramidal, encarada al més enllà.

L'esfinx de Giza, majestuosa, presideix el grandióspai de les piràmides més conegudes. Amb els seus trets inamovibles, fa de guardià de tresors de tota la història de la humanitat.

És en aquesta gran esplanada, on beduïns amb camells lluiten per passejar turistes que, des de l'alçada, quan l'animal es desplega per posarse dret, fan cara de terror i, amb els seus esgarips, trenquen la màgia del lloc.

Venedors ambulants d'obeliscs de plàstic, horroroses màscares de Tutankamon, Nefertitis mal pintades, papirs falsos, resulta difícil no comprar alguna cosa inservible per unes poques lliures.

De retorn, passem per la ciutat dels morts, cementiri de l'època dels mamelucs, molt gran, i on ara s'hi han establert moltes famílies humils, en perfecte convivència amb els difunts.

El Caire, setze milions de persones, els edificis, no cal acabar-los, els forjats tiren amunt i queden a la vista per si cal continuar pujant pisos, les cases no necessiten sostre, no hi ha gairebé teulades, hi tenen fustes, plàstics, i qualsevol cosa que serveixi per tapar quelcom. Hi ha milers d'antenes parabòliques i d'aparells d'aire condicionat. Brutes i mal conservades, les façanes tenen un aspecte deplorable.

Els carrers, de terra, on les deixalles s'amunteguen, estan plens de sots, esglaons trencats, no hi ha gaires voreres i, si hi són, estan malmeses, en fi, un veritable caos.

Evidentment, i com sempre, hi ha una part més residencial i luxosa, on hi viuen els quatre privilegiats que tenen poder i diners.

Si agrada el risc, i per fer-se una idea de tota la metròpoli, es pot pujar a la Torre del Caire, 185 metres, situada a l'illa que fa el Nil quan es divideix en dos braços, on l'ascensor puja i baixa per atzar, ja que, en ser un edifici governamental, construït a l'etapa d'amistat amb Rússia, als anys 50, el manteniment és força deficitari.

Visitem mesquites, el barri copte, la ciutatella, i per acabar anem al Khan-Al-Khalili, basar típic i bigarrat, que ha fet famós arreu del món l'escriptor Naguib Mahfuz, que fins i tot hi té un restaurant amb el seu nom, ja que és en aquest cafè-restaurant on ha escrit part de la seva obra. Prenem te amb menta al Fishawi, on, quan t'hi asseus, no queda espai per als vianants, i on la taula de llautana, per a set o vuit persones, no fa més d'un pam.

Al vespre, volem viure el carrer, barrejar-nos amb els caiotes, i anem a la zona comercial: neons de tots els colors, botigues de roba plenes de maniquís abillats a la manera islàmica i occidental, sabateries amb els aparadors tan atapeïts que no ets capaç de triar res. Al davant nostre, un grup d'homes, que, a la crida de l'hora de la pregària des d'un minaret, despleguen estores al mig de la gent i s'agenollen per fer la seva oració.

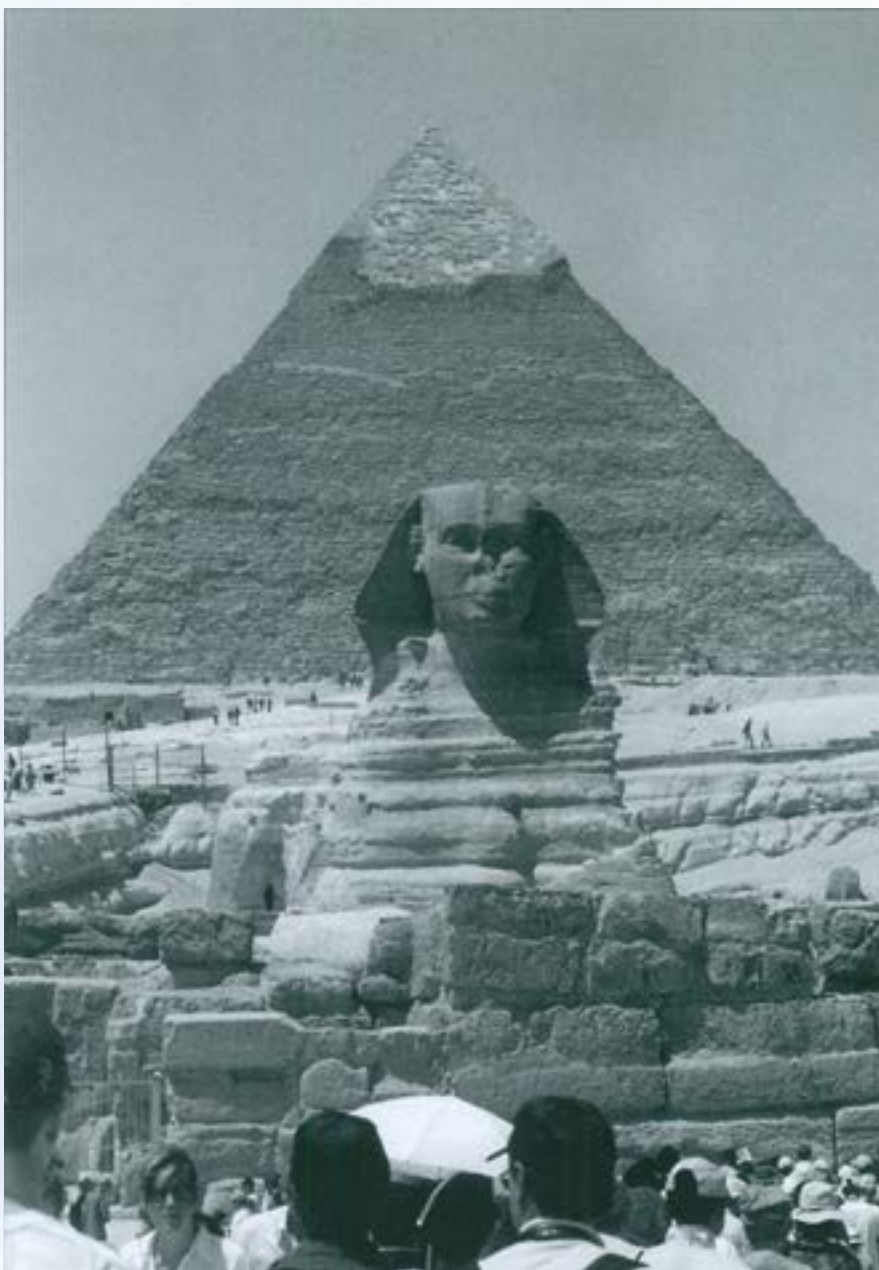
La conducció és temerària, els semàfors vermells són decoratius, fins i tot s'escriu les persones que passen quan els toca.

El govern manté una policia turística, que gairebé et porta a coll, i l'exèrcit és tan omnipresent que sembla que tot el país estigui en estat d'alerta.

Sopar al Felfella per conèixer la cuina autòctona, bona carn de xai, condimentada amb espècies, bones verdures, i postres exquisits.

L'endemà, vol a Luxor, la vista des de l'avió no deixa dubtes, el Nil traça una línia verda, viva, serpentejant el país, i tota la resta és desert.

Temple de Karnak, fascinant la sala hipòstila amb 134 monumentals columnes, de 23 metres d'alçada cadascuna.

Temple de Luxor, hi anem de nit, impressionant l'avinguda de les esfinxs, les estàtues, els jeroglífics..... Com més vaig veient, més insignificant i vulnerable em sento.

El petit museu de Luxor, molt recomanable, comissariat pel Louvre, del qual es veu l'empremta, ja que els objectes estan ben classificats, nets i endreçats, relleu de la seva importància.

Vall dels Reis, tombes de Ramsés II, Ramsés III i Ramsés VI, cambres, passadissos, voltes, mil colors, mil informacions.....

¿Amb quin mestratge van combinar colors fets de minerals i vegetals, fins aconseguir les meravelles que es poden intuir veient les restes que encara es conserven en els temples i a l'aire lliure? Els colors despunten amb timidesa cap als vermells, els blaus, i emociona imaginar aquest devesall de cromatisme que, als seus orígens, reflectia la fusió entre les arrels terrenals de l'home i la seva espiritualitat.

Temple de Hatshepsut, colossos de Mem-Non, el Rameseo, es succeeixen les restes d'aquest gran patrimoni.

Edfú, Kom-Ombo, temples de l'etapa ptolomeica, molt ben conservats.

Malauradament, l'home ha deixat la seva petjada en tots aquests llocs preciosos, ha mutilat, habitualment en nom de la religió, estàtues, murs.... Fins i tot al temple d'Edfú, els sostres de les sales estan socarrimats, els preciosos capitells estan fumats, des de l'època en què l'habitaren els cristians, que hi feren, a més, i pel que sembla, alguns *picnics* de tant en tant.

Vaixell pel Nil, riu molt venerat pels egipcis, és la seva font de vida. La navegació és pausada, tranquil·la, es poden contemplar les vores, fèrtils, amb plantacions de mil palmeres, els camperols feinejant amb els seus burrets o camells, les dones fent bugada a la riba, els nens pescant, sembla que el temps estigui aturat, tot és com un pessebre.

Arribada a Assuan, gran ciutat núbica d'aquest Alt Egipte. Aquí el Nil agafa tota la seva perfecció; les faluques, amb les grans veles al vent, donen sensació de pau i serenor.

Molt aconsellable gaudir de la posta de sol, prenent el te, a la terrassa de l'hotel Old Cataract, meravella d'instal·lacions, on es va rodar part del film "Mort al Nil", basat en una novel·la d'Agatha Christie. Des d'aquest preciós palau, es un privilegi observar com el sol s'amaga darrera l'encimbellat mausoleu de l'Aga Khan, convertint en canviant el color de l'aigua del riu, que, enmig de jardins i exuberant vegetació, es perd darrera la grandiositat del desert.

Philae, bonic temple al mig d'una illa, on va ser traslladat per la Unesco, ja que, amb la nova gran presa, hauria quedat tot negat. Les columnes calcàries del temple, els relleus esculpits dels tres grans déus, Isis, Horus i Hathor, el quiosc de Trajano, contrasten amb l'aigua de l'entorn, proposant unes imatges extraordinàries.

De nit, passejada pel *zoco* d'Assuan, on, aviram, carn, peix, fruites i verdures es confonen amb les espècies que són protagonistes absolutes. El pebre, en pols o en gra, verd, blanc, vermell o negre, les branques de canyella, la vainilla amb el seu flaire dolç, el blau intens per la roba, el safrà esfilagarsat, el *karkadé* per la infusió, l'encens per perfumar la cambra, les flors de lotus per adornar..... Les olors i els colors es barregen, i ens transporten a un món màgic i diferent.

Per acabar, més te, i fumar una pipa d'aigua, aquí anomenada *shisha*: la poma assecada i cremada amb carbonet, acaba de fer el festeig de les olors inesborrable.

Arreu, calesses, burrets, carretons, mercadeig, turistes i, sobretot l'amabilitat, l'acolliment i el sentit de l'humor de la gent del país, que en aquesta part de territori nubi, encara es fa més palès.

Perfumistes, fabricants de papirs, joiers, teixidors d'estores, tot és molt interessant, el regateig és constant i necessari, i forma part de tot aquest món tan divers.

A mig matí, comboi escortat per la policia, cap a Abu Simbel, 280 kms. de desert, pur i dur, els miratges són continus, fins i tot tenen reflexos. L'arena

grogena es torna pols, envaeix la carretera; a la llunyania, remolins de sorra, és fàcil d'imaginar la silueta de Lawrence d'Aràbia, cavalcant i embolcallat de blanc, sorgint del no-res.

Temples de Ramsés i Nefertari, s'hi accedeix per un camí que rodeja la petita muntanya artificial construïda per la Unesco, per guardar fidelitat a l'emplaçament original. En fer la corba, apareixen els temples, bellíssims, amb les estàtues del faraó i la seva esposa, fent de vigilants lleials dels llocs sagrats.

Espectacle de llum i so. Pocs assistents. Nit tancada, cel serè, amb milions d'estels brillants que ens piquen l'ullet, l'aire càlid i dolç del desert ens acarona suaument. De sobte, música clàssica, i la recreació onírica de l'antic Egipte, amor i devoció de Ramsés per Nefertari, misteri, emoció, tendresa....Ens sentim afortunats de poder gaudir de tanta bellesa.

JAUME CODINA i PONT
ADMINISTRADOR DE FINQUES
Concepció, 25, 1r. - 08202 SABADELL
Tels. 93 726 03 45 - 93 727 33 01

Galeria
EXPOSICIONS
OBRA PERMANENT
PASSEIG DE LA PLAÇA MAJOR, 27
08201 Sabadell • Telf./fax 93 727 37 94

Interiors
"tot un estil"
MOBLE DISSENY
I DECORACIÓ
Sant Cugat, 11 - SABADELL